

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 8973 Bis.

Notificare oficială.

Se aduce la cunoștință publică, că *anul școlar în seminarul nostru arhiepiscopal*, atât pentru secțiunea teologică cât și pentru secțiunea pedagogică, *se începe la 1 Septembrie 1912 după calendarul vechiu.*

Cererile pentru primire în seminar, atât în secțiunea teologică cât și în cea pedagogică, sunt a se înainta la consistoriul arhiepiscopal până inclusive *12/25 August 1912*, însoțite de documentele cerute de regulamentul seminarial, și anume:

A. Secțiunea teologică.

1. Carte de botez.
2. Testimoniu de maturitate din școalele medii.
3. Testimoniu dela medic despre integritatea trupească și sufletească.
4. Testimoniu dela oficiul parohial competent, vidimat și de către oficiul protopresbiterial respectiv despre purtarea morală.
5. Alte eventuale documente recomandatoare.

B. Secțiunea pedagogică.

1. Carte de botez.
2. Testimoniu despre absolvirea cu succes a 4 clase gimnaziale, reale sau civile.
3. Testimoniu dela medic despre integritatea trupească și sufletească.
4. Testimoniu dela oficiul parohial, vidimat de către oficiul protopresbiterial respectiv despre purtarea morală.
5. Alte eventuale documente recomandatoare.

Toate documentele să fie înaintate în original.

Cererile intrate după termenul indicat nu vor fi luate în considerare.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 19 Iuliu, 1912.

Consistoriul arhiepiscopal.

Nr. 302 M.

CONCURS.

Pentru trei burse (stipendii) vacante de câte 1000 coroane din fundațiunea *Trandafil*, anume: una din arhiepiscopie, una din dieceza Aradului și una din dieceza Caransebeș, — se publică concurs cu termen până la *15/28 August a. c.*

Cererile de concurs sunt a se instrua:

- a) Cu estras de botez, pe care să fie indusă adeverința din partea parohului local, ori a protopresbiterului, că concurentul aparține și acum bisericii gr.-or. române din mitropolie.
- b) Cu certificat — atestat — de sărăcie dela antistia comunală, vidimat și de preotul local, ori de protopresbiterul concernent, despre starea materială și socială a concurentului și a părinților săi.
- c) Testimoniu școlastic din anul trecut școlastic cu nota generală eminent —, conform dispozițiilor actului fundațional.

Cererile sunt a se adresa și trimite Consistoriului mitropolitan gr.-or. român în Sibiu — Nagyszeben — până la termenul fixat.
Sibiu, 19, Iulie (1 Aug.) 1912.

Consistoriul mitropolitan.

Nr. 8536 Bis.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de *profesor de Istoria bisericească* în secțiunea teologică a *Institutului seminarial arhiepiscopal* teologic-pedagogic gr.-or. român din Sibiu se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

Concurenții au a adresa în termenul deschis Consistoriului arhiepiscopal cererile lor de concurs instruite cu următoarele documente:

1. Carte de botez, din care să se vadă, că ei sunt Români din patrie de religie gr.-orientală.

2. Testimoniu de maturitate dela un gimnaziu din patrie.

3. Absolutor de teologie dela un institut teologic ortodox din patrie sau dela o facultate teologică ortodoxă din afară.

4. Diploma de doctor în teologie dela o facultate teologică ortodoxă sau diploma de profesor de istorie pentru gimnaziu.

5. Documente despre alte momente recomandatoare, precum eventuale scrieri sau opuri de specialitate edate în tipar din partea concurentului.

Sibiu, din ședința Consistoriului arhiepiscopal ca senat bisericesc ținută în 10 Iulie 1912.

Consistoriul arhiepiscopal.

Nr. 9080 Școl.

CONCURS.

Din fondurile arhiepiscopale au venit în vacanță următoarele stipendii:

1. Fond. Francisc Iosif un stipendiu de 100 cor.
2. Fond. Cologea un stipendiu de 100 cor.
3. Fond. Nicolae Vlad 4 stipendii a 100 cor. pentru conferirea cărora se publică concurs cu termen până inclusive 15/28 August 1912.

Cererile de concurs sunt a se înainta la consistoriul arhiepiscopal provezute cu următoarele documente, toate în original:

1. Carte de botez.
2. Testimoniu de școală.
3. Testimoniu de paupertate.
4. Alte eventuale documente recomandatoare.
5. Adeverință dela oficiul parohial despre conduita concurentului și a părinților lui.

Cererile intrate după expirarea termenului de concurs nu se vor lua în considerare.

Sibiu, 26 Iulie 1912.

Consistoriul arhiepiscopal.

Gândirea liberă și chestia naționalistă.

Scrisoare către Redactorul.

Prinim la redacție următoarea scrisoare, pe care o publicăm la locul acesta și promitem a reveni asupra ei:

Mult stimate Domnule Redactor! Abia acum am ajuns în posesiunea numărului din 6 Iulie al prețutului Dvoastre ziar, în care văd că vă ocupați cu multă căldură și în mod onorific cu persoana mea și cu activitatea mea.

Nu numai recunoștința și buna cuviință mă îndeamnă să mă ocup cu aprecierile făcute, ci și un punct de vedere important și de interes obștesc. Rana chestiei de naționalitate s'a înveninat atât de mult în patria noastră, încât e aproape cu neputință a se apropia cineva de ea, fără a fi molestat de sgomotul bănuitor al vrăjitorilor și al oamenilor de afaceri. De altă parte și în sufletul publicului naționalist e adânc înrădăcinată neîncrederea față de toți politicienii maghiari.

Nu e mirare. Problema aceasta a fost până acum privită mai totdeauna numai din punctele de vedere ale cortesiei, iar roadele unei astfel de politici nu puteau să fie altele, decât tragerea pe sfoară și amărăciunea.

În dispoziția aceasta nervoasă și încordată au și motivele personale o anumită importanță; și o oarecare însemnatate de interes obștesc este a se atribui faptului, că opinia publică naționalistă vrea să cunoască nu numai declarațiunile politicienilor maghiari, ci și motivele sufletești, cari i-au îndemnat a le face.

Mare mi-a fost deci bucuria văzând, că autorul articolului amintit a prins atât de fidel necesitatea psihologică, ce m'a condus pe mine la noua concepție în chestia de naționalitate. Cu adevărat, scopul și

FOIȘOARĂ.

Dela Academia Română.

Concursuri pentru premii. 1912.

A. Premii pentru cărți publicate.

(Urmare).

B. Premii pentru lucrări puse la concurs cu subiecte date.

I. Premiile Secțiunii literare.

1. Premiul Adamachi, de 5.000 Lei (divizibil), se va da, în sesiunea generală din 1913, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Studiu despre superstițiile poporului român în asemănare cu ale altor popoare vechi și nou.

Termenul prezentării manuscriselor este până la 31 Decembrie 1912.

2. Premiul Eliade-Rădulescu, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1914, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Arta religioasă și arta casnică la Români (cu excluderea arhitecturii).

Termenul prezentării manuscriselor este până la 31 Decembrie 1913.

3. Premiul Năsturel, de 5.000 Lei, se va da, în sesiune generală din 1915,

cele mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Sufixe de formarea cuvintelor în limba românească, studiate din punctul de vedere al formei, al sensului și al originii lor.

Termenul prezentării manuscriselor este până la 31 Decembrie 1914.

4. Premiul Neuschotz, de 2.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1915, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Cari industrii casnice țărănești ale Românilor s'ar putea încuraja și perfecționa, și prin ce mijloace?

Termenul prezentării manuscriselor este până la 31 Decembrie 1914.

5. Premiul Adamachi, 5.000 Lei (divizibil), se va da, în sesiunea generală din 1916, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Studiu asupra formațiunii numelor de familie la Români.

Termenul prezentării manuscriselor: 31 Dec. 1915.

II. Premiile Secțiunii istorice.

6. Premiul Alexandru Ioan Cuza, de 20.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1913, sau în orice sesiune următoare, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor. — (Deciz, 5 Aprilie 1900 și 25 Martie 1904).

Termenul prezentării manuscriselor este până la 31 Decembrie 1912.

7. Premiul Năsturel, de 5.000 Lei se va da, în sesiunea generală din 1913, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Domniile române sub Regulamentul Organic până la 1848.

Termenul prezentării manuscriselor este până la 31 Decembrie 1912.

8. Premiul Princesa Alina Știrbei se va da în sesiunea generală din 1914, pentru cea mai bună scriere în limba română despre:

Principiile morale și creștinești, de cari trebuie să se conducă părinții în educațiunea copiilor lor.

Premiul este de 8.500 Lei, în care sumă se cuprind premiul autorului și cheltuielile de tipărire a scrierii (de minimum 30 coale de tipar garmond) în 1.000 exemplare, din cari 800 ale autorului și 200 ale Academiei.

Termenul prezentării manuscriselor este până la 31 Decembrie 1913.

9. Premiul Adamachi, de 5.000 Lei (divizibil), se va da, în sesiunea generală din 1914, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Sentimentul religios în populația noastră rurală.

Termenul prezentării manuscriselor este până la 31 Decembrie 1913.

10. Premiul Alexandru Bodescu, de 1.500 Lei se va da, în sesiunea generală din 1914, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Revoluția din 1821 în țările noastre. Termenul prezentării manuscriselor este până la 31 Decembrie 1913.

11. Marele premiu general Ioan Carp și Maria Carp de 7000 lei se va da în sesiunea generală din 1915, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria culturii românești dela 1821 până în zilele noastre.

Se va arăta dezvoltarea culturii intelectuale în toate manifestările ei mai însemnate.

Termenul prezentării manuscriselor este până la 31 Decembrie 1914.

12. Premiul Alexandru Ioan Cuza de 6000 lei se va da în sesiunea generală din 1916, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria breslelor în principatele române.

Termenul prezentării manuscriselor este până la 31 Decembrie 1915.

(Va urma).

drumul meu e: *năzuința spre idealul democrației, cu aplicarea metodei gândirii libere*. Democrația pretinde posibilitatea liberei dezvoltări pe seama tuturor energiilor populare, deci ajunge în conflict cu șovinismul pe întreaga linie, în toate punctele.

În dilema aceasta e ușoară însă orientarea și alegerea omului, care în gândirea liberă nu vede numai anticlericalism, ci mai presus de toate un sistem, un metod: *metodul scrutării independente*.

Punându-mă pe aceste baze, prin deducție și inducție științifică în curând am ajuns la convingerea, că politica naționalistă de astăzi împiedică dezvoltarea, nu numai a fraților nostri naționaliști, ci și a maghiarimei. Remanerea îndărăt a patriei noastre e pricinuită, anume, nu de chestia de naționalitate, ci de sistemul feudalismului agrar, care dă pradă interesele oamenilor muncitori pe întreaga linie unei trândăvii sevărite la umbra dreptului public.

Politica aceasta nouă trebuie să strebată, mai curând ori mai târziu, prin cele mai largi cercuri ale cetățenimei și muncitorimei maghiare; și dacă această opinie publică va ajunge să fie odată destul de tare: naționalitățile nu au să se mai teamă de vre-o nouă tragere pe sfoară.

De ce? Pentru că formează interese vitale pentru clasele populare democratice *restabilirea păcii cu naționalitățile*, întocmai precum pentru clasele istorice formează interes de existență „*rolul mântuirii patriei*” față de naționalități.

Înțeleptul și nobilul *Mocsáry Lajos* a văzut clar situația aceasta, pe care a prins-o din punctul de vedere al raporturilor noastre cu Austria.

Era evident înaintea lui, că în fața suprapretenziunilor Austriei ori ce luptă din partea noastră e zadarnică, până când jumătatea naționalistă a țării poate să fie mobilizată în contra maghiarimei. Greșala politică a sa a fost numai aceea, că a clădit pe interese de drept public, cari însă nu sunt destul de tari în fața intereselor contrare economice și sociale. Cred că claselor istorice mai curând le convine o tarifă vamală urcată, ori absolutismul municipal, decât banca maghiară de exemplu, ori limba de comandă maghiară.

Contrar acestui mod de vedere, politica mea se bazează, nu pe situații de drept public, ci în prima linie pe interesele cele mai vitale materiale și morale ale păturilor largi de cetățeni și muncitori. Iar elementele acestea democratice pot să dispună de forțe suficiente în fața oligarhiei, bogată în latifundii, *numai mergând braț de braț cu elementele populare naționaliste*.

Natural, că politica aceasta e totodată singura bază sigură pe seama independenței Ungariei, pentru că numai o populațiune contopită în sentimente îi poate apăra libertățile față de dușmanii din afară. Și dacă e corect acest punct de vedere, atunci adevărat e și aceea, că *naționalitățile se pot rezima numai pe forțele cu adevărat democratice ale țării*, în cari se pot încrede fără frică, după ce interesele acestora sunt identice cu ale lor, în mare parte.

Articolul atât de onorific pentru mine din ziarul *Dvoastre* e cea mai bună dovadă, că această nouă opinie publică e în deșteptare, dincoace și dincolo. Iar munca grea, sevărită întru trezirea ei, la nici un cas nu are să ne fie muncă zadarnică.

Cu distinsă stimă:

Dr. Iászi Oszkár.

Tunurile de oțel. Chestia cu tunurile de oțel, pe cari le dorește pentru artileria noastră atât de mult ministrul de război, a intrat în altă fază. După ce guvernul din Austria și cel din Ungaria au negat dlui ministru de război acordarea creditului cerut în sumă de 250 milioane coroane, — o fabrică de tunuri s'a anunțat numai decât la ministrul de război ca ofertul, că ea face tunurile și pe — așteptare. Ministrul de război s'a învoit, a făcut raport Maiestății Sale în una din zilele trecute despre acest mod de rezolvare provisorie a chestiei. Monarhul l-a aprobat, și tunurile se — fac! Numai că, ca oricare lucru cumpărat pe așteptare, nu vor costa ele pe calea aceasta cu mult mai mult decât face adevărata lor valoare? Dar astfel de întrebări nu și pun domnii generali, pentru că cheltuielile nu se iau din pungile lor!

Legea electorală. Domnul Némethy, secretar de stat în ministerul de interne, a făcut declarația, că proiectul de lege despre reformele electorale e gata cu desăvârșire, deci poate fi prezentat direct în una din primele ei ședințe, după redeschiderea sesiunii. A mai spus domnul secretar de stat, că proiectul de lege e sompus astfel, încât poate servi ca bază la înțelegerea și împăcarea guvernului cu opoziția. Dacă e gata, ar fi bine să se publice în întregime, ca să-l cunoască toți cei interesați.

Criză în Turcia.

Trei ani sunt trecuți, când Tarcii tineri, prin o succasă lovitură de stat, executată fără nici un strop de sânge, au pus capăt unor stări de lucruri din imperiul turcesc, cu cari nu era nime mulțumit. Au dețronat pe Sultanul și au ridicat pe tron alt Sultan, au dat țării constituție, au pus mână pe putere: și toți erau în drept a aștepta, că acum o nouă viață, de regenerare și de întărire, are să se înceapă în Turcia.

Dar nu s'a întâmplat așa. Tarcii tineri, sjunși stăpâni pe situație, cu căutat să-și vadă de treburile lor, nu de cele obștești, și nu peste mult nemulțămirea a început de nou a se ivi în imperiul turcesc. Ca și înainte cu trei ani, ofițerii din armata otomană și Albanezii au început a se mișca mai cu energie, și mișcările lor luaseră astfel de proporțiuni, încât guvernul tinerilor turci a fost necesitat a-și înainta dimisia, care nu numai că a fost primită, dar a fost numit un guvern contrar politicii și aspirațiilor tinerilor turci, guvern luat din rândurile celor nemulțumiți.

Schimbarea aceasta de guvern a fost primită cu simpatii în Turcia; dar pe lângă schimbarea de guvern, opinia publică mai cerea și dizolvarea parlamentului, pentru că majoritatea de acuma a Tarcilor tineri din cameră se fie zdrobită la noile alegeri, ca nevrednică de încrederea obștei. Noul guvern a căutat și a aflat modalitatea de a satisface și acestei dorințe juste a populațiunii. A convocat în cel mai mare secret senatul la o ședință, care a ținut zece ore, și a pus senatul să discute și să aducă hotărâre, dacă camera poate fi dizolvată și dacă se pot ordona alegeri noi pentru cameră?

Senatul a fost apoi de părerea, că după ce camera actuală a fost convocată exclusiv pentru a se pronunța asupra unui articol din constituție, pe care guvernul îl înțelegea într'un fel, parlamentul într'alt fel: cu împlinirea acestei misiuni mandatul ei e împlinit, și ea trebuie se facă loc altei camere, eșită din alegeri noi. Concluzia acesta al senatului Sultanul l-a sancționat, și astfel guvernul n'avea decât să publice această hotărâre în ședința camerei. Probabil însă, că cei din cameră au simțit ceva, pentru că imediat după deschiderea ședinței au dat vot de blam guvernului nou și apoi camera s'a prorogată cu dela sine putere pe timp nedeterminat. Votul de blam însemna căderea guvernului, iar ajurnarea camerei împiedicarea publicării concludului luat din partea senatului.

Guvernul a știut însă să-și ajute. A chemat de nou la ședință 11 deputați și 6 senatori, (pe atâtea a putut pune mâna) și în fața lor a fost citit decretul de închidere a sesiunii parlamentare. Se vor face deci în curând alegeri noi pentru parlamentul turcesc, care însă numai la primăvară se va întruni de nou, în 13 Aprilie.

Pentru evitarea turburărilor, guvernul a proclamat starea de asediu asupra Constantinopolului, pe timp de 40 de zile.

Pe deplin satisfăcuți au eșit din aceste frământări interne din Turcia Albanezii, cari purtând pertractări cu reprezentanții guvernului în chestia ameliorării sortii lor, au fost norocoși a primi aproape tot ce au cerut dela guvernul nou turcesc, și ce înzadar au cerut ani de-a rândul dela

guvernul tinerilor turci și dela majoritatea lor parlamentară. Li s'a acordat Albanezilor restituirea armelor confiscate, li s'a dat iarăși permisiune de a purta arme, li s'a promis despăgubiri pentru expediția militară, apoi amnestie generală, și li s'a acordat introducerea limbii albaneze în școli și funcțiuni, și numirea de funcționari lași directe Albanezi!

Bucuria e enormă printre Albanezi pentru acest succes frumos al politicii lor.

Dizolvarea camerei turcești era necesară și din motivul, că tarcii tineri, aflați în cameră în majoritate, voiau continuarea războiului cu Italia până 'n pânzele albe, pe când noul guvern și Sultanul sunt pentru legarea păcii cu Italianii. Pe teritoriul Elveției s'au și ținut deja consfătuiri între reprezentanții guvernului turcesc și cei ai guvernului italian, pentru aflarea punctelor de apropiere și înțelegere. Cum se vede deci guvernul turcesc are o grea misiune: de a sista războiul prin legarea unei păci onorabile și de a restabili ordinea în launtrul țării. Îi va succede?..

Dela sate.

Sfințirea bisericii din Mag

Comuna Mag este una dintre acele comune ale tractului Sălăște, care în timpul mai nou a luat un avânt îmbucurător spre progres. Situația ei, ferită de factorii comunicațiunii precum și împrejurările climatice cam măstere, au constrâns oarecum locuitorii acestei comune, ca timp îndelungat să se ocupe exclusiv cu pădurăritul și cultura de vite. Cu schimbarea conducătorilor, atât a acelor, cari au influențat direct, cât și a acelor, cari indirect se interesează de înflorirea și prosperarea comune, tabloul din trecut atât de sărbăd și de pustiu, astăzi s'a schimbat cu desăvârșire.

În locul multelor coline cu plop și negligat azi vedem poiene frumoase împodobite cu lanuri bogate de grâne și alte spicoase, iar văile umede și mlăștinoase s'au prefăcut în livezi bogate și roditoare.

Cu schimbarea la față a câmpului se schimbă și fața din interiorul comunei. Străzi regulate, drepte și spațioase în locul celor scunde și înguste, drum îngrijit ține legătura cu centrele de comunicație, edificiul frumoase și moderne ocupă locul celor învechite, tot atâtea semne, că generația de azi e harnică, muncitoare, străduitoare.

Pe cât de mult grăitoare sunt însă aceste semne despre starea culturală a unei comune, eu cred, că totuși proba cea mai nelindioasă despre felul cum își înțelege poporul chemarea sa, este și va fi dragostea și însofletirea, ce o manifestă față de acele așezăminte, cari îi cultivă mintea și îi nobilitază inima, dragostea față de școala și față de biserică sa națională.

Măgenii și în privința aceasta voiesc să fie la postul lor, iar ca dovadă despre aceasta este sărbătoarea, ce s'a desfășurat cu atâta pompă Duminică în 15 Iulie v. în comuna lor, cu ocoziunea sfințirii bisericii renovate și din nou pictate.

Biserica de altfel zidită între anii 1846—1857 e destul de solidă și de încăpătoare, încât și pretenziunilor arhitecturii de azi poate corespunde întru toate. A fost însă lipsită de podoba internă, de pictura inherentă casei Domnului. Astăzi ea însă se prezintă, ca un glăvner scump al credinței creștinești și va adăposti multe timpuri inimile obidite și însetate după adevărul etern.

Actul sfințirii l-a îndeplinit cu solemnitatea cuvenită protopresbiterul tractului, *Dr. Ioan Lupas*, ca mandatar al Eșcel. Sale înaltpreasfințitului Domn Arhiepiscop și Metropolit *Ioan Mețianu*. Poporul coagulat de frumoasa sărbătoare a căutat cu tot dinadinsul, ca și prin ținuta sa estornă să mărească festivitatea zilei.

Străzile și ogrăzile erau măturate frumos și curate și prin aceasta destăinuiau măreția sărbătoarei. Pălouri de credincioși, îmbrăcați în haine de sărbătoare, alergau de pe toate străzile spre capătul comunei întru întimpinarea distinșului oaspe. Pompierii, în mare parte flăcăi tineri și viguroși, erau postăți în ordine esemplară. Sosirea dlui protopresbiter e întâmpinată cu puternice „să trăiască”. E bineventat în numele poporului acestei comune și e încredințat, că prin actul de astăzi își va asigura și mai mult dragostea poporului față de Sf. Sa. Cuvintele de bineventare sunt acoperite de urale puternice.

Protopresbiterul *Dr. Ioan Lupas* plăcut surprins de frumoasa primire prin cuvinte alse mulțumește poporului adunat pentru manifestarea simțămintelor de simpatie și constată, că bucuria cea mai mare o simțesc conducătorii poporului atunci, când sunt chemați la sărbătoarea faptelor bune, isvorâte din dragoste creștinească.

Le împărtășește binecuvântarea părintească a Eșcelenței Sale și cu toții se îndreaptă spre comună.

La orele 9 a. m. se începe serviciul divin. Șeful tractului, asistat de preoții *Ioan Manta sen.*, *Iacob Stefea*, *Aron Flucș*, *Ioan Oțoiu*, *Vasile Suci*, *Ioan Hanzu* și de parohul local *Alexandru Vlad* îndeplinește ceremonialul prescrist pentru sfințirea de biserică precum și sfințirea apei și se începe sfânta liturgie. Biserica, deși destul de spațioasă, nu a putut încăpea tot publicul — venind și din satele vecine mulți credincioși — așa încât unii numai din oimiri s'au putut asulta serviciul divin. Cântările de strană le-au executat cu multă precizie și sentiment inv. *Vasile Dobrescu* și *Constantin Criștiu*. La finea serviciului divin rostește protopresbiterul *Dr. Ioan Lupas* cuvântarea ocoziională, cu canoscuta-i vervă oratorică. Cuvântarea, prin bogăția idelilor și a cuprinsului ei instructiv și moralizator, a stors lacrimi de bucurie și de pocăință din ochii multor ascultători.

Oratorul constată, că motorul faptei frumoase, a cărei consfințire se îndeplinește astăzi, este credința creștinească. Ea este acea anghiră tare, care ne conduce la limanul fericii și pătrunși de acest simțământ nobil ne-am întrunit astăzi în acest locaș dumnezeesc. Un mare bărbat al neamului nostru (*Eminescu*) ne spune că „credința zugrăvește icoanele în biserică”, deci aceste obiecte de artă nu sunt menite atât pentru împodobirea zidurilor bisericești, cât mai mult de a sluji, ca mijloace de învățătură folositoare și de trezire a evlaviei în sufletul poporului.

Influența educativă a icoanelor a fost asemănată cu înfrunzirea cărților și s'a zis cu drept cuvânt, că icoanele sunt „biblia celor, ce nu știu carte”. Schițează datorințele, ce au pe viitor credincioșii față de acest Sion sfânt; să-l cerceteze cu inimă smerită și cu evlavie și totdeauna vor afla mângâiere și alinare sufletească. Calea spre fericiere li se va deschide prin calea bisericești, căci proverbul unui popor din răsarit iată ce zice despre fericiere:

„O țară sau o națiune este fericită: când sabilele sunt ruginite, iar plugurile strălucesc; când jînițele sunt pline, iar închisorile goale; când pragurile bisericești sunt tocite, iar ale judecătorilor sunt acoperite cu iarbă crescută pe ele”.

Îi îndeamnă să asculte poveștele slujitorilor altarului Domnului, să facă fapte bune și atunci își vor primi răsplata cuvenită dela Tatăl ceresc.

Pe urmă dă cetire cuvintelor de mângâiere și de bucurie adresate de Eșcelența Sa, prin cari laudă fapta frumoasă a poporului din Mag, și îi dorește, ca acest locaș sfânt să îi fie isvor nesecat de întărire și propășire în toate cele bune și folositoare. Eșcelența Sa este viu alocamat de întreg poporul.

La finea serviciului divin se face stropirea poporului cu aghiasmă și se depărtează toți întârziți în credință, că Dumnezeu va primi jertfa dragostei creștinești aduse de fiii săi.

Pictarea bisericii a fost executată de pictorul *N. Cabadaieff*, care și-a dat toată silința, ca munca sa de artă să vrednicească toată lauda.

Caracteristica picturii e armonia colorilor și claritatea scenelor, între cari unele sunt de o valoare artistică (*Sămănătorul*). Aplicarea motivelor naționale încă e foarte nimerită și nu obosește ochii privitorului prin nici un emestec fără gust. Peste tot dl *Cabadaieff* și prin această operă a sa s'a recomandat foarte bine publicului.

La 1 oră p. m. s'a ținut prânz comun în sala școlii, la care au participat vreo 60 de persoane. Primul toast îl rostește șeful tractului pentru Eșcelența Sa bunul nostru arhiepiscop, care și la această ocaziune a căutat să fi cu duhul în mijlocul fililor săi. Îi dorește zile senine și vișetă îndelungată spre binele și înaintarea bisericești. Toastul e primit cu „să trăiască Eșcel. Sa”. Parohul *A. Vlad* închină pentru mandatarul Eșcel. Sale, dl protopresbiter, care atât ca preot, cât și ca bărbat literat face onoare tractului. Parohul *Ioan Oțoiu* scoate în relief meritele parohului *A. Vlad* pentru comuna Mag, care sub păstoria lui a făcut frumoase progrese. Părintele *Ioan Manta* laudă hărnicia poporului și a fruntașilor acestuia din Mag, cari lucră pe toate căile pentru înaintare. Învățătorul *Constantin Criștiu* închină pentru pictorul *Cabadaieff*, iar parohul *N. Platoș* accentuează meritele familiei *Atanasie Moga* căștigată pe terenul înaintării poporului în cele economicești.

La orele 4½ se ridică masa, iar oaspeții se depărtează spre case, având fiecare convingerea, că poporul din Mag luptă bună s'a luptat, credința a păzit, pentru care vrednicește laudă obștească și răsplata binecuvântării Tatălui ceresc.

O.

Poporațiunea „fundului regiu“.

Zarul sâsesc din loc a publicat într-un număr mai recent rezultatul recensământului din urmă, cu privire la populațiunea din comitatele de pe „fundul regiu“ de odinioară, adică: Sibiu, Brașov, Târnava-mare, Târnava-mică și Bistrița-Năsăud. Resultatul după datele statistice oficiale e următorul:

În 31 Decembrie 1910 populațiunea totală din cele cinci comitate amintite a fost de 662.888 suflete, față de 634.356 din anul 1900. Prin urmare creșterea în timp de 10 ani este de 28.532 suflete.

Dintre cei 662.880 locuitori erau cu 31 Decembrie 1910: Sași 192.574 față de 184.190 din anul 1900; Români 358.770 față de 341.590; Maghiari 98.900 față de 97.080, iar evrei 12.644 față de 11.496 din anul 1900.

În cei 10 ani din urmă Sașii s-au înmulțit cu 8384 suflete, Românii cu 17.180, Maghiarii cu 1820, iar evreii cu 1148 suflete.

În procente populațiunea din cele cinci comitate se prezintă astfel:

Comitatul Sibiu 28,8 Sași, 66,0 Români, 4,1 Maghiari și 0,7 evrei.
Comitatul Târnava-mare 42,7 Sași, 42,7 Români, 11,6 Maghiari și 0,4 evrei.
Comitatul Brașov 31,4 Sași, 35,7 Români, 31,9 Maghiari și 0,5 evrei.

Comitatul Târnava-mică 17,7 Sași, 50,7 Români, 29,7 Maghiari și 1,6 evrei.
Comitatul Bistrița-Năsăud 22,0 Sași, 63,1 Români, 7,1 Maghiari și 6,6 evrei.

Cum se vede deci, în comitatele Sibiu, Târnava-mică și Bistrița-Năsăud, Românii se află în absolută majoritate, iar în celelalte două, în Brașov și Târnava-mare, au însemnat majorități relative. Și totuși patru din aceste comitate sunt stăpânite de Sași, unul de Maghiari!

Oficială.

Pentru a putea încheia socotelele despre dotația clerului dela stat pe Sem. II. 1912, On. parohi sunt recercați a trimite, fără amânare, chitanțele „Oficiului cassei arhidiece-sane“.

Dela „Fundațiunea pentru ajutorarea ză-riştilor români din Ungaria“.

I. În decursul lunii Iulie, fundațiunea, care cu 30 Iunie a. c. era de cor. 31.670,29, s'a augmentat cu următoarele sume:

1. Contribuiri dela particulari prin mijlocirea ziarelor noastre	K 649,66
2. D. M. Bragadiru, București	950—
3. Venitul conferinței dlui Dr. V. Braniste, Caransebeș	470—
4. „Patria“ institut de credit și economii Blaj	250—
5. Măruș, Crișan și Barbu	100—
6. Venitul concertului, Oana	90—
7. „Ajutorul“ institut de credit și economii Șica mare	50—
8. N. N. Arad	50—
Total	K 2609,66

Starea fundațiunii la 31 Iulie a. c. a fost deci de cor. 34.279,95.

II. Afară de sumele incurse sunt a se mai transpune Epitropiei:

1. Venitul kroșurii dlui Dr. I. Lupas (Misiunea episcopilor Bob și Adamovici) care încă se evaluează la cea 400 cor.

2. Donațiunea fer. D-ae Nina Csergedi, care constă din 6 acii „Arieșana“ (valoare nominală cor. 600) și despre care Epitropia a primit asigurarea dela cei competenți, că i se vor transpune în timpul cel mai apropiat, și

3. Venitul conferinței dlui Dr. Victor Onțor, Cluj.

Pentru ca să se poată face socoteala venitului broșurii dlui Dr. I. Lupas, Epitropia roagă pe cei ce nu au achitat încă prețul ei, să binevoiască a-l trimite cât mai curând.

III. La rugarea Epitropiei mai multe centre românești (Beiușul, Bistrița, Orăștie, Făgărașul etc.) au pus în vedere că vor contribui la augmentarea fundațiunii prin petreceri sau reprezentațiuni, cari sigur le vor aranja în cursul anului curent. Tot asemenea unii dintre scriitorii noștri au pus în vedere, că vor ține conferințe la ocazii potrivite în beneficiul fundațiunii. Sibiu, 1 August 1912.

Epitropia fundațională.

NOUȚĂȚI.

Domnul Lukács la Aiud. Domnul ministru-president Lukács László va veni în 15 August la Aiud, pentru a-și ține darea de seamă în fața alegătorilor, cari l-au ales deputat la dietă. Cu ocaziunea aceasta dl ministru president va vorbi despre legea electorală, despre împăcarea cu opoziția și despre programul guvernului cu privire la viitorul apropiat.

Moșia din Gastein. Malestarea Sa, Monarhul nostru, și-a vândut moșia din Gastein, orașului Gastein, cu trei milioane și jumătate. Un consorțiu din străinătate i-a oferit cinci milioane și jumătate, dar Malestarea Sa a refuzat oferta acestuia și a acceptat oferta orașului Gastein.

Instalare de protopresbiter. În Bărrica-albă, dieceza Caransebeșului, se face instalarea noului protopresbiter, Dr. G. Dragomir, în 15/28 August.

Moșie cumpărată. Marea moșie Königshof, dela Bruck de lângă Leitha, a cumpărat-o erarul militar cu prețul de șase milioane de coroane. Moșia, destinată pentru lărgirea taberei militare dela Bruck, va trece în posesiunea erarului cu ziua de 1 Ianuar 1913.

Numele vaselor nouă de război. Un ziar din Triest anunță, că al treilea și al patrulea „dreadnought“ al marinei noastre militare vor purta numele *Admiral Sterneck* și *Admiral Petz*. Amândoi admiralii, cavaleri ai ordinului Maria Terezia, au fost distinși militari ai armatei austro-ungare.

Tramvaiul sibian. Cu ziua de 10 August n. se va da circulațiunii noua linie a tramvaiului nostru. Linia pornește de la gară, trece prin strada Gușterii și a Tarnului, până la podul din Piața lemnelor. Biletele costă: 10 bani dela Piața lemnelor până la gară, 16 bani până la școala de ca-deți și 20 bani până în dăbravă. Se vând bilete și în abonament.

Parlamentul austriac. Ziarele boeme din Praga scriu, că Reichsrath-ul austriac își va redeschide ședințele în 20 Octom-vrie a. c.

Accident. Pe linia ferată Sibiu-Făgăraș-Brașov, în apropierea stațiunii Măncre, a deraiat Duminecă locomotiva și cinci vagoane de marfă ale unui tren meste-cat. Nu s'a nenorocit nici o persoană. Circulațiunea se face, pe timp de vre-o zece zile, prin transbordare.

În Anglia ninge. Se vestește din Londra, că în țara întreagă, dar cu deosebire pe teritoriul ducatului Derby, domnește o vreme de iarnă, și începând de Duminecă o ninsoare groasă acopere dealurile. În unele locuri s'a înghețat sămănăturile.

Incendii. Comuna Slatina din Maramuraș a fost bătută de un foc, care a durat cinci ore și a nimicit 52 de case și 96 de clădiri laterale. Păgubașii sunt mai ales evrei. Un român a fost greu rănit la lucrările de salvare. Au perit o mulțime de animale domestice. Dauna cauzată de incendiu se cifrează cu mai multe sute de mii de coroane.

— Tot Marți d. a. s'a ivit un mare foc în magazinul de lemne de pe Raslovos din Petersburg. A căzut jertfă flăcărilor și palatul lui Petru cel Mare. Păguba se urcă la două milioane de ruble. Pompierii d'n întreaga regiune rusească au întâmpinat mari greutăți și n-au fost în stare a localiza focul, care a distrus magazinul și alte clădiri din vecinătate.

Certificat de moralitate pentru aviatori. Șeful poliției din Berlin a dat un ordin privitor la aviatori, dela cari de aici înainte se va pretinde să aibe un *certificat de conduită*. Poliția vrea să înlăture pe cât se poate elementele dubioase dela încercările de aviațiune. Astfel pe viitor nu se mai cere aviatorilor din Berlin să fie înainte de toate geniali, activi și îndrăzneți, ci să arete — certificatul de moralitate.

† **Raveca Hinga nasc.** Stoicuța, soția preotului Nicolae Hinga din Sebeș, după un morb mai îndelungat, în 25 Iulie (8 August) 1912 la 11½ ore noaptea împărtășită cu sf. taine, în etate de 47 ani, și-a dat sufletul în mâinile Creatorului. Oșmintele defunctei se vor așeza spre eternă odihnă astăzi, Vineri în 27 Iulie (9 August) a. c. la 3 ore p. m. în cimitirul din Sebeș. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Un club unic în felul său. Ziarul *Standard* din Londra descrie felul diferitelor cluburi din lume. Între altele povestește, că în orașul Geneva din statul Newyork există o societate cu numele *Clubul negru*. Membrii săi sunt totdeauna 40 de flăcăi tonației, cari plătesc în casa clubului 250 de coroane odată pentru totdeauna. În tot anul se ține o intrupire festivă, când circulează din mână în mână, între cei 40 de membri, o cutie, în care se găsesco 39 de bobi albi și 1 negru. Fiecare membru închizând ochii scoate un bob și dă cutia mai departe. Cel ce a scos bobul negru, este îndatorat să se căsătorească în timp de un an. Norocosul — sau nenorocosul — candidat are drept să ridice din casa clubului cheltuielile necesare pentru aranjamentul unei locuințe elegante.

Economie. După știrile de până acum, secerișul din toate țările va fi în anul acesta mai bun decât cel din anul trecut. Mai ou seamă sunt favorabile rapoartele sosite din *Statele unite*. Secerișul din *Canada* este de asemenea mult promițător. În *Rusia* și *Germania*, deși în unele districte timpul n'a fost priincios, secerișul în general va fi superior celui din anul trecut. În *România* grâu, atât cantitativ, cât și calitativ, a rămas cevaș îndărăt în asemănare ou cel din anii trecuți. În *Italia* și *Spania* secerișul este slab. În țara noastră acum se face treeratul, iar rezultatul se va vedea peste câteva zile; în ori ce caz, calitatea grâului nostru va fi inferioară celei din anul trecut; ocouruzul însă stă cât se poate de bine. În *Austria* se speră un seceriș mai bun, decât în anul precedent.

Crima din Newyork. Asasinii banca-ului Rosenthal încă n'au putut fi descoperiți. Judecătorii și înșii locuitorii din Newyork sunt convingși, că poliția oficială a orașului lor nu este de nici un folos. De aceea urmărireă criminalilor a fost încredințată în grija detectivilor particulari, în frunte ou vestitul detectiv *Burns*. Este primul caz, când în America se adresează autoritatea oficială către particulari.

Darurile de nuntă. În timpuri nu tocmai vechi darurile de nuntă în Anglia nu se puteau face în bani gata. Societatea americană a trecut de mult peste acest prejudiciu, și astăzi se întâmplă adeseori, că mireasa din America primește câte un chek despre o sumă considerabilă, ca dar de nuntă. În alte țări un asemenea dar ar însemna o mare lipsă de tact. Cercu-rile curții engleze în timpul mai nou au consacrat obiceiul american, care astăzi a devenit obicei general în Anglia. Insași regina Alexandra a trimis nu de mult unei prietene mirese un chek de patru mii de funți ca dar de nuntă. De atunci ou atât mai ales s'a răspândit obiceiul în societatea înaltă engleză.

Teatru în Arpașul-inferior. Tinerimea română din Arpașul-inferior invită la producțiunea declamatorieă teatrală împrenată cu joc, ce se va aranja Duminecă în 11 August st. n. 1912 în sala Hotelului co-munal din Arpașul-inferior. Începutul la 8 ore seara.

Petrecere în Sebeșul-inferior. Tine-rimea română din Sebeșul-inf. va aranja o producție teatrală-sorală împreună cu dans, Duminecă, în 11 August st. n. a. c. în edifiul școlar. Începutul la orele 8 și jum. seara.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace al Reuniunii meseriașilor sibieni, au mai dăruit: Ioan Ursu de Margine, inginer de co-masație, cor. 250, dăora Viorica Nicolescu (București), 20 bani, F. Ștoiber, mănuser 2 cor., doamna Elena N. Stoica 20 bani, Virgil Onțiu, director gimn. (Brașov) 2 cor., Nicolae Suciu, măestru pant. (Zlaști) 1 cor., Ioan Ilica, econom (Gurașia), apli-când pe fratele său Lezar la lăcătușerie, 40 bani, Ioan Manta junior, paroh (Gura-răului), soția sa Eugenia r. Stănilă și fiul lor Mircea 1 cor.

Cărți și reviste.

„Biserica și repausul duminecal“, de preotul *Teodor Antohe*, parohul bisericii Sf. Ierarh Nicolae-Șelari, din București. O broșură de 16 pagini, în care autorul ple-dează ou multă căldură și competență pen-tru modificarea legii despre repausul du-minecal din România, în înțelesul, că nu numai Duminecele, ci și sărbătorile mari ale bisericii noastre dreptmăritoare să fie trecute în legea repausului. Prețul broșurii 70 bani.

„Viitorul“, revistă bisericească și di-dactică, numărul 13-18, pe lunile Martie, Aprilie și Mai, a apărut în estensiune de trei coale, ou un cuprins bogat și intere-sant. Directorul revistei e domnul D. G. Boroianu, prim redactor domnul V. Oiaga. Abonamentul 6 lei pe un an. Redacția și administrația în București, strada Negu-tori 19.

„Die Krise der ungarischen Verfassung“, studiu obiectiv și interesant asupra situ-ației interne politice, scris de distinsul so-ciolog maghiar *Dr. László Oszkár*, docent la universitatea din Cluj, secretar general al societății sociologice din Budapesta și autor al mai multor lucrări literare, menite să netezească calea pe seama unei înțelegeri a maghiarimei ou naționalitățile.

În broșura dlui Lászl e criticată ou as-prime procedura contelui Tisza și a majori-tății parlamentare, cari prin violarea regula-mentului de casă, ou ocaziunea votării legilor militare, au dat lovitură grea constituției patriei, și se ajunge la concluzia, că o re-parare o poate face numai un parlament al poporului, eșit din alegări făcute pe baza votului universal. Se dă dreptate na-ționalităților, cari se plâng din pricina at-rocității lor ce le împinșă la alegeri, și se face interesanta constatare, că la ulti-mele alegeri pentru dist. s'au dat peste tot 379.899 voturi pentru candidații gu-vernului și 427.737 pentru candidații opo-sițiunilor. Prin urmare majoritatea votu-rilor a avut o opoziția. În raport ou votu-rile date, dieta ar trebui să fie compusă din 190 deputați guvernamentali, 63 ju-stiști, 58 kosuthiști, 24 ai partidului po-poral, 13 naționaliști români, etc. Argu-mentele înșirate pentru combaterea stărilor de lucruri de astăzi din patria noastră sunt tari și convingătoare, și în broșura aceasta, ou în toate scrierile dlui Lászl. Broșura s'a tipărit în Budapesta și e o traducere a ar-ticolului publicat de dl Lászl în revista „Huszad k Század“. Se oapăță în librăria lei Politzer Sigmund, IV Keekemeti utca 4. Prețul nu e indicat.

Sezătoarea Săteanului, nr. 6 din 1912 cuprinde: Justiția și cooperatia. Din că-lătorii cooperative. † Ion Luca Caragiale. Liga Deșteptarea. Cum trebuie să citim ziarele? Serbători populare. Cooperatia în trecutul românilor din Macedonia. Monu-mentul lui C. Negri. Dare de seamă. Un eveniment cooperativ. — Redacția revis-tei: București, Calea Victoriei, 51.

Din public.†)

Mulțămită publică.

Cu ocaziunea petrecerei ținute la 14 Iulie a. c. în Elisabetopole ou concursul dlor teologi din seminarul Andreian din Si-biu, în favoal fondului de edificare a bi-sericeii gr.-orientale din loc, au binevoit a suprasolvi următorii domni:

Romul Mireea, protopresbiter, Mediaș, 4 cor., Dr. Alexandru Morariu, adv., Eli-sabetopole, 10 cor., Fabiu Toma, directorul societății „Magurii“, Elisabetopole 10 cor., Iuliu Albini, notariu, Zlatna 10 cor., Ionel Tilea, Șmig 7 cor., Stefan Theodorovits, Elisabetopole 5 cor., Marin Paulea, Sibiu 4 cor., Dr. G. Gündisch adv., Elisabeto-pole 3 cor., Toma Stanciu, preot, Agăr-biciu 3 cor., Dr. L. Popp, jude, Elisabe-topole 3 cor., Dr. Z. Aghathy, adv., 3 cor., Dr. A. Gross, adv., Elisabetopole 3 cor., Ioan Dragolea, preot, Elisabetopole 2 cor., Ioan Fodorean, preot, Moșna 2 cor., Ni-colae Gheaja, preot, Laslea-Mare 2 cor., Emanuil Fieșeriu, preot, Handorf 2 cor., Dl Dr. Vasile Covrig, adv., Sighisoara 2 cor., Dr. Dărschlay, Elisabetopole 2 cor., Halmágyi Lázika, Elisabetopole 260 fil., Br Emy de Brochdorf 2 cor., N. N. 2 cor., Ioan Chisiu, teolog, Ernea 1 cor., Ale-xandru Medrea, teolog, Daneș 1 cor., Pom-piliu Constantin, inv., Daneș 1 cor., Maosi-milian Bendorfean, inv., Daneș 1 cor., Teodor Petri, inv., Handorf 1 cor., Dl Filon Coros, Elisabetopole 1 cor., Familia Deac, Handorf 1 cor., Ambrosie Suciu, 1 cor., Carol Lajos 1 cor., Iohan Oberth, Elisa-betopole 1 cor., V. Stemmer, Elisabetopole 1 cor., Pompil Maroa, Elisabetopole 1 cor., N. N., 1 cor., Ioan Almașan, Felța 40 fil., Lina Sas, 40 fil., N. N., 40 fil. Suma to-tală 102 cor. 80 fil.

În numele credincioșilor bisericii noas-tre imi țin de datorință și pe calea a-ceasta a-mi esprima sincerile mulțămite pentru ofertele primite în favoal bisericii din Elisabetopole.

Elisabetopole, în 20 Iulie 1912.

Ioan Dragolea
preot.

†) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

Nr. 3326/1912.

(251) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de notar în comuna Nagyludas, cercul Szerdahely, comitatul Szeben, dotat cu 1600 cor. salar anual, prin aceasta public concurs și provoc pe reflectanții la acest post a-și înainta cererile lor instruite conform § 6. art. I. din 1883, respective § 3, art. XX. din 1900 și cu atestatele despre serviciile lor, până în 31 August 1912.

Cunoașterea în vorbire și scris a limbii românești se recere necondiționat. Ziua de alegere se va defige ulterior.

Mercurea, la 29 Iulie 1912.

Pentru primpretorul cercual:

Dr. Baku
pretorul cercual.

Nr. 3239/1912.

(250) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de vice notar în comuna Kisapold, cercul Szerdahely, comitatul Szeben, dotat în 1000 cor. salar anual, prin aceasta public concurs și provoc pe reflectanții la acest post a-și înainta cererile lor instruite conform § 6. art. I. din 1883, respective § 3 art. XX. din 1900 și cu atestatele despre serviciile lor, de până în 31 August 1912.

Cunoașterea în vorbire și scris a limbii românești se recere necondiționat. Ziua de alegere se va defige ulterior.

Mercurea, la 29 Iulie 1912.

Pentru primpretorul cercual:

Dr. Baku
pretorul cercual.

Ad. Nr. 37/1912 com. par. (252) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului al V-lea de învățător desp. V. și VI. la școala noastră confesională gr.-ort. română din Poplaca, protopresbiteratul Sibiiului, să scrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în foaia „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salariu fundamental 1000 cor., și anume din cassa bisericeii 100 cor., iar 900 cor. dela stat.

Relut de cvartir 30 cor.

Relut de grădină 20 cor.

Dela concurenți să recere să poșadă bine limba maghiară și să cunoască un instrument spre a putea forma cor.

Alesul învățătorului este deobligat a instrui elevii în cântările liturgice și a cânta cu ei Dumineca și sârbătoarea la sf. liturgie.

Pentru formarea unui cor de adulți va primi o remunerație deosebită.

Concurenții sunt datori, cu prealabila încuviințare a Oficiului protopresbiteral, să se prezinte în vreo Duminecă sau sârbătoare în biserică, spre a face cunoștință cu poporul.

Cererile de concurs însoțite de atestatele necesare sunt a se înainta Prea On. Oficiu ppresbiteral gr. or. al tractului Sibiiu în termenul deschis.

Poplaca, din ședința comitetului parohial ținută la 15 Iulie 1912.

Georgiu Modran
paroh și preș.

Ioan Neagu
notar.

Văzut:

Dr. Ioan Stroia
protopop.

Ad. Nr. 56/1912 com. par. (253) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului nou sistemizat de învățător (al IX-lea), la școala noastră confesională din Rășinari, protop. Sibiiului, să publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt: salar fundamental 1000 cor.; relut de locuință 200 cor.; relut de grădină 20 cor. și cvinevenalele prescise de lege, computeate după serviciul prestat la această școală.

Salariul să ridică în rate lunare anticipative, jumătate din mijloacele bisericeii, iar jumătate din aruncul de 5% impus credincioșilor.

Învățătorul va fi dator, fără remunerație specială, să cânte Dumineca și în sârbători la strană, și să poarte din sarcinile laterale ale învățământului pe acela cari i-se vor designa de comitet.

Rugările, instruite în ordine, să se aștearnă oficiului protopresbiteral tractual în termenul deschis, iar concurenții să se prezinte în biserică spre a-și arăta destoinicia în cântări.

Rășinari, din ședința comit. paroh. gr.-or. ținută la 22 Iulie st. v. 1912.

Maniu Lungu
președ.

Emilian Cioran
not. adhoc.

Văzut:

Dr. Ioan Stroia
protopop.

Redactor responsabil Teodor V. Păcățian.

Nr. 687/1912 protop.

(257) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului vacant de paroh în parohia de clasa III. Vărd, protopresbiteratul Agnitei, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întreținerea venitelor preotești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze rugările instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul susințat și cu prealabila încuviințare a acestuia să se prezinte în vreo Duminecă ori sârbătoare în biserică pentru a cânta și predica, eventual a și oficia.

Agnita, 18 Iulie 1912.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al Agnitei în înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean
protopop.

Nr. 613/1912.

(227) 1—3

Concurs.

În baza înaltei rezoluțiuni consistoriale Nr. 6987 B. dela 12 Iunie a. c. pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune de nou sistemizat pe lângă parohul deficient Ioan Ghibu din parohia de clasa a II-a Murăș Uioara se scrie concurs cu termen de 30 zile socotit dela prima înserare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din toate venitele parohiale fasonate în coala B. pentru întreținerea venitelor dela stat.

Reflectanții la acest post sunt poștiți a-și subțerne petițiunile lor concursuale instruite în ordine în termenul preclus, la oficiul protopresbiteral al Turzii, și cu previa încunoștințare a protopresbiterului concernent se pot prezenta în parohie spre a cânta, celebra la biserică și a face cunoștință cu poporul.

Turda, 5/18 Iulie 1912.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Murășian
protopop.

Nr. 475/1912.

(255) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa a III-a Căienelul de sus să scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele cuprinse în coala B. pentru întreținerea dela stat.

Petenții au a-și așterne rugările instruite conform normelor în vigoare oficiului protopresbiteral și cu prealabila încunoștințare a acestuia să se prezinte în vreo Duminecă, ori sârbătoare la biserică pentru a cânta și cuvânta, respective celebra.

Brad, la 9 Iulie 1912.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Zărandului în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Damian
protopresbiter.

Nr. 92/1912.

(239) 1—3

Edict de licitațiune minuendă.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de autoritatea bisericească superioară, prin aceasta se publică *Licitațiune minuendă* pentru zidirea caselor parohiale din comuna bisericească Hendorf (Hégen), tractul Sighișoarei.

Licitațiunea se va ținea Duminecă, în 29 Iulie st. v. a. c. în școala ort. română din loc la oara 2. p. m.

Prețul de strigare e 4630 cor. și 44 fl. după care sumă licitanții au a depune un vadiu de 10% în bani gata sau hârtii de valoare. Comuna bis. va da peatra, cărămida, țigla, nășip și varul.

Planul și preliminarul de spese și condițiunile de licitațiune se pot vedea la oficiul parohial.

Licitanții nu pot pretinde nici un fel de spese sau diurne pt. luarea informațiunilor și participarea la licitațiune.

Comitetul par. își rezervă dreptul de a da în întreprindere zidirea acelui dintre minus oferenți, în care va avea mai multă încredere.

Hendorf, la 15 Iulie v. 1912. Din ședința comit. par. ținută la datul de sus.

Andrei Moldovan
preot-prezident.

Ioan Boian
notar.

Nr. 656/1912 prot.

Văzut:

Dimitrie Moldovan
protopop.

Nr. 660/1912

(254) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh, de venit vacant prin moartea parohului George Olariu din parohia de clasa III. Lisnău cu fiiliile Gîtfalău, Saciva și Sepsî Magheruş, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întreținerea ajutorului dela stat.

Dela concurenți se pretinde a ști limba maghiară perfect.

Concurenții vor avea a se prezenta cu prealabila încuviințare a protopresbiterului în vreuna din Dumineci sau Sârbători în Lisnău (Lisznó) prin gara Uzon spre a cânta, celebra și cuvânta, înaintându-și documentele recerute în termenul prefapt subsemnatului oficiu protopresbiteral în Bereczk.

Brețcu, (Bereczk), 8 Iulie 1912.

Oficiul protopresbiteral rom. gr.-or. al Treiscaunelor, în conțelegere cu comitetul parohial.

Constantin Dimian
protopresbiter.

Nr. 436/1912.

(256) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III. Dobriținaș, din protopopiatul Cetatea de peatră, să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întreținerea venitelor dela stat.

Cererile de concurs, instruite conform normelor în vigoare se vor înainta în termenul indicat subsemnatului oficiu protopopesc, îndatorându-se concurenții a se prezenta pe lângă restricțiunile regulamentare în o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a cânta și predica, resp. celebra.

Lăpușul-unguresc, 15 Iulie 1912.

Oficiul protopopesc gr.-or. al tractului Cetatea de peatră în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Andrei Ludu
adm. protopop.

2239/1912.

(258) 1—1

Pályázati hirdetés.

Szebenvármegye törvényhatósági bizottságának 398/1912 sz. a. hozott határozata értelmében legelő javításokra munkavezető 1400 K évi fizetéssel 5 év tartamára felfogadandó, mely állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Legelőmesternek 4 K illette ellátás esetén 2 K 40 f napdíja és természetbeli lakás és fuvar, esetleg 40 f Km. pénz vagy 11 oszt. vasuti jegy elől litása kiküldetése esetén az érdekelt legelők birtokosait terhel.

Külföldre kiküldetett, hogy a pályázók vagy erdőőri szakiskolát vagy vizmesteri iskolát vagy földmíveléskolát végeztek és legalább 40 éves koruk legyenek, két vagy 3 pályázó ide és vissza utazhatására összesen 60 K engedélyeztetett.

Pályázni óhajtokat felhívom, hogy szabványosított felszerelt kérvényeket 1912 szeptember 8-ig hozzám annál inkább nyújtsák be, mivel a később érkező kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

Nagyszeben, 1912. évi augusztus hó 7-én.

Fabritius
alispán.

Nr. 615/1912.

(229) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea unui post învățătoresc la școala confesională gr.-or. română din Sighișoara să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Salar anual 1100 coroane în rate lunare anticipative din cassa bisericeii, trei stângini de lemne de stejar pentru încălzit, cvartir în edificiul școlăii și 1/4 de jugă de grădină. Cvinevenalul numai după un serviciu de cinci ani la această școală.

Învățătorul ales va fi dator a ținea strană la utrenie în mod perondător cu ceilalți doi învățători, iar la sf. liturgie să cânte cu copiii de școală fără altă remunerație.

Concurenții sunt datori a se prezenta în vreo Duminecă sau Sârbătoare în biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic, și a face cunoștință cu poporul, iar petițiile concursuale instruite conform normelor din vigoare, să le trimită subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Sighișoara, în 7/20 Iulie 1912.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Sighișoara în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan
protopop.

Nr. 819/1912 pp.

(231) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională din comuna Bedeciu prin aceasta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1000 coroane salar din repartitie dela popor, cvartir liber în edificiul școlăii, lemne de foc și 20 cor. relut de grădină.

Cvinevenalele se vor solvi numai după un serviciu de 5 ani la această școală.

Doritorii de a ocupa acest post, au așterne suplicile de concurs instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu în termenul indicat.

Cluj, 9 Iulie st. v. 1912.

Oficiul protopresbiteral rom. gr.-or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Tulin Roșescu
protopresbiter.

O fetiță de școală

se primește la o familie de funcționar cu toată întreținerea. Bună îngrijire, ajutor la studiere se asigurază.

Adresa la administrația acestei foi.

(242) 2—3

De arândat

o moșie în comitatul Selagiu, comuna Gălpăia, 800—1000 jug. arat și pășunat și 400 jugăre pădure, care încă se poate folosi de pășune. Gara ultimă e Zsibó. Ofertele sunt a se trimite la adresa: **Dr. Stefan Morariu, avocat, Cluj.**

(249) 2—6

Bănci de școală

se pregătesc în diferite sisteme, pe deplin corăspunzătoare, conform cerințelor igienice. Modelele se pot vedea în fabrica pentru bănci de școală a lui

24—24

Wilhelm Connerth
Sibiiu, Strada Gușteriții 53.

Mișelule!! Nici acumă încă nu ți-ai însemnat o, că eu numai tuburi de **Jacobi-Antinicotin** fumez!

(106 a) 6—13

Favoritul mijloc de înfrumșetare a damelor din elită este

CREMA-MARGIT
a lui Földes.

Această pomadă de obraz o folosește în toată lumea multe milioane de dame, fiind pe baza cercetărilor științifice cel mai nou produs de cremă pentru obraz, și după afirmarea renumiților chimiști e cel mai bun și nestrăicis mijloc pentru înfrumșetarea și rafinarea obrazului, cu cel mai rapid și sigur efect.

În restimp de vreo câteva zile dispar toate crețele, linițele, petele de fect și toate spuțele.

b) (86) 6—7

Crema Margit a lui Földes

înfrumșează nu numai obrazii, ci îi îngrijește și scutește de toate influențele anotimpului, a soarelui și a vântului.

Contra imitațiunilor se Vă ferii! — Se află în toată lumea Un borcănel costă 1 și 2 cor. Săpun Margit 70 fl. Pudră Margit cor. 120.

Expedițiuni postale prin producătorul:

Coloman de Földes,
farmacist în ARAD.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.